

Fråga

1.
Vilken kommunal fråga anser ert parti är viktigast för barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning och deras familjer? Hur arbetar ni med frågan?

Moderaterna

1)
I Sverige ska alla ha möjlighet att delta i samhället utifrån sina förutsättningar. Den som har en intellektuell funktionsvariation ska kunna vara en del av samhällsgemenskapen genom utbildning, arbete och sysselsättning anpassat efter sin egen förmåga. Det ska finnas tillgång till boendeformer och hjälpmedel som möter varje individs behov. Vi arbetar kontinuerligt med att stärka individens rätt att själv få välja utförare, som utför/stöttar individen i dennes vardag. Familjen ska ges möjlighet att få ansöka om stöd/hjälp utifrån familjens behov, några exempel på stöd kan vara korttidsboende, utbildningsinsatser, extra stöd vid skolgång m.m.

Centerpartiet

1)
Centerpartiet är en kraft för ett friare Österåker. Du ska kunna forma ditt liv efter dina önskemål, göra dina livsval och skapa mening i tillvaron. Har du funktionsnedsättningar kan du behöva stöd för att uppnå det. Till att börja med måste samhället vara tillgängligt för alla. En funktionsnedsättning eller funktionsvariation ska inte vara ett hinder för människor i vardagen. Rätten till stöd åt den som behöver hjälp i sin vardag måste värnas. Vi vill gå tillbaka till det som är ursprungstanken med LSS – att ge personer med funktionsnedsättning rätten att leva som alla andra, möjlighet att ha en fungerande vardag i hemmet och att delta i samhällslivet, fritidsaktiviteter, ha ett arbete eller studera. Funktionsnedsättningspolitiken är inte bara ett politikområde, utan spänner över hela samhället. För att se till att människor kan leva det liv man vill krävs omtag inom frågor som skola, sjukvård, jämställdhet, arbetsmarknad och assistens. Centerpartiet (riksnivå) har tagit fram ett funktionshindermanifest för ett friare Sverige för de av oss med funktionsnedsättning med 29 konkreta förslag på statlig, regional och kommunal nivå. I enlighet med detta manifest vill Centerpartiet i Österåker föra en politik som skulle underlätta vardagen och livet för människor med olika funktionsnedsättningar inom de områden kommunen har rådighet över. I Österåker kommer vi i Centerpartiet särskilt fokusera på skolan, som är grunden för att få rätt förutsättningar att lyckas i livet. Därför vill vi bland annat;

- Att en kommunal resursskola etableras i Österåker.
- Att kommunen ska intensifiera sitt arbete för elever som har behov för särskilt stöd så att varje barn och ungdom får rätt insatser. Ett särskilt koordinatörstöd för föräldrar införs för att avlasta och samordna kontakter med andra aktörer.

Centerpartiet bejakar innovationer och nytänkande i utvecklingen av till exempel Österåkers vård och omsorg. Därför vill vi i större utsträckning att kommunen tar tillvara på ny välfärdsteknik, men att det sker på individens villkor. Det kan användas för att förstärka trygghet och livskvalitet i vardag för den med funktionsvariationer.

Fråga	Moderaterna	Centerpartiet
<p>2. Personer med LSS-insatser lever även de idag längre än tidigare. Efter uppnådd pensionsålder har de inte längre rätt till Daglig verksamhet. Detta är ofta den enda sociala kontakt de har utanför sin bostad, med negativa konsekvenser för deras välbefinnande. Kommer ert parti att verka för att kommunen planerar och ordnar för de äldre som vill ha någon daglig aktivitet utanför bostaden? Ja/Nej Kommentar:</p>	<p>2) Vi Moderater kommer verka för att personer med funktionsnedsättningar, även efter pensionsåldern ska ges någon form av dagligverksamhet. Vi har i dag flera olika träffpunkter för pensionärer som inte har någon funktionsvariation, ur ett likabehandlingsperspektiv kommer vi se över denna fråga.</p>	<p>2) Ja Vi vill gå tillbaka till det som är ursprungstanken med LSS – att ge personer med funktionsnedsättning rätten att leva som alla andra, möjlighet att ha en fungerande vardag hemmet och att delta i samhällslivet, fritidsaktiviteter, ha ett arbete eller studera. Meningsfull fritid är viktigt för oss alla oavsett funktionsvariationer.</p>

Fråga	Moderaterna	Centerpartiet
<p>3. Många personer med intellektuell funktionshinder har insatsen Daglig Verksamhet i många decennier, ofta hela vuxenlivet. Kvantitet och Kvalitet är då viktiga faktorer. Kommer ert parti att verka för att kvaliteten på Daglig Verksamhet i kommunen förbättras (t ex personalkompetens och utbud inom verksamheten) och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>	<p>3) För oss är kvalitén i alla våra verksamheter viktig, och för en hög kvalité behövs en kompetent och utbildad personal, som kan anpassa aktiviteterna utefter behoven hos dem som finns i verksamheten. Vi är för att det finns flera olika utförare att välja på, valfrihet mellan olika utförare och driftsform T.ex LOV.</p>	<p>3) Ja Vi vill se en nära tillgänglig omsorg och Daglig Verksamhet som präglas av mångfald och nytänkande. Stor hänsyn ska tas till den enskildes önskemål, både vid biståndsbedömningar och i kontakterna mellan utförare och den enskilde. Men i Österåker behöver förstås varje utförare/verksamhet organisera arbetet på ett sådant sätt att man väger in att vara en flexibel och attraktiv arbetsgivare som attraherar kompetens samtidigt som man ska erbjuda de individen ändamålsenlig omsorg och sysselsättning. Att ställa höga kvalitetskrav på verksamheterna och därefter följa upp är en central uppgift för kommunen oavsett om utföraren är kommunal eller privat. Centerpartiet bejakar innovationer och nytänkande i utvecklingen av Österåkers vård och omsorg. Därför vill vi i större utsträckning att kommunen tar tillvara på ny välfärdsteknik, men att det sker på individens villkor. Det kan användas för att förstärka trygghet och livskvalitet i vardagen. Tekniken ska tjäna människan - inte tvärtom. Självklart ska detta gälla inom LSS och all omsorg för de med olika funktionsvariationer. Skattepengar ska värnas och därför behöver man skriva bra leverantörsavtal och följa upp att verksamheterna levererar bra kvalitet och att det inte finns oegentligheter. Här är uppföljningsansvaret centralt och det hanteras till viss del av kommunen, men det är också viktigt att t.ex. IVO och Skolinspektionen gör sina granskningar effektivt. Centerpartiet vill förbättra möjligheten till kompetensutveckling för fler yrken inom hälso- och sjukvården samt omsorgen och stärka möjligheterna till karriärutveckling. Förstärka och utöka kvalitetssäkrad samverkan mellan utbildning och arbetsliv för att ta ytterligare steg mot en mer hållbar kompetensförsörjning i Österåkers vård och omsorg. Vidare vill vi att antalet medarbetare per chef inom vård och omsorg möjliggör cheferna att utöva närvarande ledarskap. För att säkerställa att det finns tillräckligt med kompetens och anställda t ex i dagliga verksamheter behöver det finnas bra uppföljning av de som driver dessa verksamheter i Österåker. Individens</p>

Fråga	Moderaterna	Centerpartiet
<p>4. Kommer ert parti att verka för att valmöjligheterna (byta verksamhet, testa nytt, nya arbetsuppgifter) för Daglig Verksamhet i kommunen förbättras och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>	<p>4) Vi kommer verka för att individen ges möjlighet att ansöka till den dagligaverksamhet som, erbjuder en variation av aktiviteter. Ja, (LOV) Lagen Om Valfrihet bör införas för dagligverksamhet. Vi är för fri etablering.</p>	<p>4) Ja Grunden i Centerpartiets politik är alla människors lika värde och frihet samt att ge varje människa kraft – en politik för mer trygghet, en starkare välfärd och ökad valfrihet. Vi vill se en nära tillgänglig omsorg och Daglig Verksamhet som präglas av mångfald och nytänkande. Stor hänsyn ska tas till den enskildes önskemål, både vid biståndsbedömningar och i kontakterna mellan utförare och den enskilde.</p>
<p>5. Efter att ha gått ut gymnasiesärskolan har många vuxna med LSS-insatser mycket små eller inga möjligheter att studera vidare. Något som inte är i linje med den målsättning som finns om att alla i Sverige skall ha rätt till livslångt lärande. Kommer ert parti att verka för att fler unga personer med intellektuell funktionsnedsättning kommer att få likvärdig tillgång till studier efter gymnasiesärskolan? Ja/nej Kommentar/hur:</p>	<p>5) Ja</p>	<p>5) Ja Grunden i Centerpartiets politik är alla människors frihet och lika värde. Vi tror på människors förmåga att bestämma över sina liv och skapa sin egen framtid. Det är så vi tillsammans får hela landet att växa. Så även vår egen kommun. Har du funktionsnedsättning kan du behöva stöd för att uppnå det. I enlighet med Centerpartiets (riks) manifest vill vi i Österåker bidra till minskade stuprör för att underlätta skapandet av förutsättningar till studier, sysselsättning och arbete.</p>

Fråga

6.

Personer med en mer omfattande intellektuell funktionsnedsättning kan ha stora svårigheter att hantera en främmande miljö och att kommunicera med sin omgivning. De kan därför ha stort behov av stöd av medföljande personal i samband med sjukhusvistelse. Det finns möjlighet att teckna avtal om medföljande personal när en anhörig inte har möjlighet att följa med till sjukhuset. Det kan även ingå i avtalet att medföljande personal stannar om personen med intellektuell funktionsnedsättning blir inlagd på sjukhusavdelning. Kommer ert parti arbeta för att det upprättas avtal mellan sjukhus och kommunen om stöd av medföljande boendepersonal i samband med sjukhusvistelser?

Ja/nej Kommentar:

Moderaterna

6) Ja

Centerpartiet

6) Ja

Grunden i Centerpartiets politik är alla människors lika värde och frihet samt att ge varje människa kraft – en politik för mer trygghet, en starkare välfärd och ökad valfrihet. Vi vill utreda på vilket sätt vi bäst kan underlätta här utifrån de stödfunktioner som redan finns och hur de kan i så fall behöva kompletteras.

Fråga	Moderaterna	Centerpartiet
<p>7. Boende i form av gruppboende är mycket viktigt för personer med mer allvarliga former av intellektuell funktionsnedsättning. Kommer ert parti att verka för att det byggs fler gruppboende i Österåker den kommande mandatperioden? Ja/nej Kommentar:</p>	<p>7) Ja Vi kommer verka för att det ska finnas boendeformer som kan tillgodose individens behov av hjälp och stöd. T.ex gruppboende, kortis, samt anpassade lägenheter i det kommunala bostadsbeståndet.</p>	<p>7) Ja Vi behöver bygga varierat med närhet till service och kollektivtrafik för en välfungerande vardag med trygghet och trivsel. Grunden i Centerpartiets politik är alla människors lika värde och frihet samt att ge varje människa kraft – en politik för mer trygghet, en starkare välfärd och ökad valfrihet.</p>

Fråga	Liberalerna	Kristdemokraterna	Roslagspartiet
<p>1. Vilken kommunal fråga anser ert parti är viktigast för barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning och deras familjer? Hur arbetar ni med frågan?</p>	<p>1) Självständighet, medbestämmande och delaktighet är våra ledord och viktigaste frågor för målgruppen. Vi kämpar även för att vara ledande i arbetet med att LSS efterföljs på bästa sätt i Österåker. Alla ska ha rätt att leva självständigt och delta i samhällslivet, oavsett funktionsnedsättning. Fungerande avlastning i olika former för familjerna i den mån regelverket medger är viktigt för oss. Trygghet att kunna lita på ett fungerande system för båda parter.</p>	<p>1) Utökade möjligheter till fritidsaktiviteter. Personlig assistans skall närvara där så krävs och bedöms lämpligt - bedöms från fall till fall. Vi förutsätter också att tillräckliga och adekvata skolresurser finns i kommunen.</p>	<p>1) Vi har motionerat för en samordnarfunktion för funktionsnedsatta personer och deras anhöriga. Se RP motion nr</p>

Fråga	Liberalerna	Kristdemokraterna	Roslagspartiet
<p>2. Personer med LSS-insatser lever även de idag längre än tidigare. Efter uppnådd pensionsålder har de inte längre rätt till Daglig verksamhet. Detta är ofta den enda sociala kontakt de har utanför sin bostad, med negativa konsekvenser för deras välbefinnande. Kommer ert parti att verka för att kommunen planerar och ordnar för de äldre som vill ha någon daglig aktivitet utanför bostaden? Ja/Nej Kommentar:</p>	<p>2) Ja Alla personer som fyllt 65 års ålder kan ansöka enligt socialtjänstlagen om dagverksamhet och delta vid kommunens träffpunkter för äldre utan biståndsbeslut. Dessa verksamheter syftar till att minska isolering och bevara funktionsnivån samt erbjuda social samvaro. Det finns andra insatser som också kan komma i fråga efter individuell prövning. Personer som bor i bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS erbjuds även meningsfulla aktiviteter, individuellt och i grupp, genom boendet. Om boende inte befinner sig på Daglig verksamhet måste naturligtvis personalstyrkan förstärkas dagtid på boendet. Då finns möjligheter att företa olika aktiviteter. Vi arbetar för att de verksamheter och fritidsaktiviteter som kommunen har ska vara inkluderande och jämlika så långt det är möjligt. Vissa går ned i arbetstid när de blir äldre nu, för man orkar inte arbeta heltid. Men alla ska ha rätt till en meningsfull fritid.</p>	<p>2) Ja Vi kommer att verka för att "kommunen planerar och ordnar för de äldre som vill ha någon daglig aktivitet utanför bostaden."</p>	<p>2) Ja Det finns idag träffpunkter för pensionärer och dessa ser vi naturligtvis är viktiga att det finns även för de med funktionsnedsättning.</p>

Fråga	Liberalerna	Kristdemokraterna	Roslagspartiet
<p>3. Många personer med intellektuellt funktionshinder har insatsen Daglig Verksamhet i många decennier, ofta hela vuxenlivet. Kvantitet och Kvalitet är då viktiga faktorer. Kommer ert parti att verka för att kvaliteten på Daglig Verksamhet i kommunen förbättras (t ex personalkompetens och utbud inom verksamheten) och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>	<p>3) Ja Vi ser att kompetensutvecklingsbehov inom Daglig verksamhet finns både på kort och på lång sikt. Liberalerna har fått till stånd en ny kompetenstrappa för personalen. Det innebär att varje steg i kompetenstrappan beskriver vilken utbildning som krävs. Ju högre upp i trappan desto högre lön. Vi har tagit höjd för löpande kostnader för kompetenshöjning hos de olika utförarna. Även utbudet av arbetsuppgifter kommer behöva variera över tid beroende på vad besökarna klarar att utföra.</p>	<p>3) Ja Möjlighet till fysisk aktivitet bör ske i högre omfattning. Personalen bör vara utbildad för att kunna hantera sådan aktivitet. Vi förutsätter att kriterier på vad kommunen förväntar sig för kvalitet skall finnas, att begreppet "kvalitet" tydligt är definierat samt givetvis att uppföljning sker.</p>	<p>3) Ja Roslagspartiet har ett fokusområden som är funktionsrätt och där verkar våra företrädare för en utveckling av kunskaperna och anpassningar för person med IF och andra funktionssättningar.</p>

Fråga	Liberalerna	Kristdemokraterna	Roslagspartiet
<p>4. Kommer ert parti att verka för att valmöjligheterna (byta verksamhet, testa nytt, nya arbetsuppgifter) för Daglig Verksamhet i kommunen förbättras och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>	<p>4) Ja Liberalerna har självfallet inget emot att man byter verksamhet, eller testar nya arbetsuppgifter. Det som avgör ska vara individens förmåga att byta till något nytt. De enheter vi har som erbjuder Daglig verksamhet ska naturligtvis utvecklas efter behov.</p>	<p>4) Vi är beredda att förbättra valmöjligheterna om så krävs.</p>	<p>4) Ja Roslagspartiet värnar valfriheten och därmed behövs fler aktörer.</p>
<p>5. Efter att ha gått ut gymnasiesärskolan har många vuxna med LSS-insatser mycket små eller inga möjligheter att studera vidare. Något som inte är i linje med den målsättning som finns om att alla i Sverige skall ha rätt till livslångt lärande. Kommer ert parti att verka för att fler unga personer med intellektuell funktionsnedsättning kommer att få likvärdig tillgång till studier efter gymnasiesärskolan? Ja/nej Kommentar/hur:</p>	<p>5) Nej Det finns enligt vår uppfattning inte förutsättningar för det på lokal nivå, vi ser det vara en statlig fråga. Vi arbetar däremot för att målgruppen kan utvecklas efter sin förmåga genom Daglig verksamhet samt en meningsfull fritid där vi vill erbjuda bl a tillgång till fysisk aktivitet, musik och dans. Dessutom vill vi erbjuda praktiska kunskaper inom IT. Då avses IT-kunskaper som är direkt applicerbara på vardagsfrågor.</p>	<p>5) Ja Riksfråga.</p>	<p>5) Vi ser detta som en riksfråga och vi är ett lokalparti för kommunen.</p>

Fråga	Liberalerna	Kristdemokraterna	Roslagspartiet
<p>6. Personer med en mer omfattande intellektuell funktionsnedsättning kan ha stora svårigheter att hantera en främmande miljö och att kommunicera med sin omgivning. De kan därför ha stort behov av stöd av medföljande personal i samband med sjukhusvistelse. Det finns möjlighet att teckna avtal om medföljande personal när en anhörig inte har möjlighet att följa med till sjukhuset. Det kan även ingå i avtalet att medföljande personal stannar om personen med intellektuell funktionsnedsättning blir inlagd på sjukhusavdelning. Kommer ert parti arbeta för att det upprättas avtal mellan sjukhus och kommunen om stöd av medföljande boendepersonal i samband med sjukhusvistelser? Ja/nej Kommentar:</p>	<p>6) Nej Österåkers kommun har inga pågående planer för att teckna avtal för att en medföljande boendepersonal kan stanna kvar när en person inskriven i LSS läggs in på sjukhus. Utgångspunkten är att behovet tillgodoses genom sjukvårdspersonalens försorg. Boendepersonal kan däremot besöka personen på sjukhus och ha kontakt med sjukvårdspersonalen, t ex att informera om personens vanor och rutiner. Vi har i flera år kämpat för att få till vuxenhabiliteringsläkare i kommunen. Detta skulle ge en tryggare vård för alla parter.</p>	<p>6) Ja</p>	<p>6) Detta är en regionfråga. Roslagspartiet verkar varken i riks eller region utan endast i kommunen.</p>

Fråga	Liberalerna	Kristdemokraterna	Roslagspartiet
<p>7. Boende i form av gruppboendestäder är mycket viktigt för personer med mer allvarliga former av intellektuell funktionsnedsättning. Kommer ert parti att verka för att det byggs fler gruppboendestäder i Österåker den kommande mandatperioden? Ja/nej Kommentar:</p>	<p>7) Det är ovisst om det finns behov under nästa mandatperiod. Samtliga personer som beviljas bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS erbjuds alltid plats inom tre månader. Enskilda individer kan trots detta uppleva att vi har kötid om de vill till ett specifikt boende och tackar nej till erbjudanden om andra platser. Vi kommer att vara väl rustade när det nya boendet i Runö tas i bruk 1.2 2022. Å andra sidan har det flaggats för att två gruppboenden är slitna och omoderna och behöver renoveras eller bytas ut framöver. Därmed kan vi absolut inte släppa frågan.</p>	<p>7) Om det visar sig att detta behov finns är vi beredda att verka för detta under den kommande mandatperioden.</p>	<p>7) Det är viktigt att kommunen har gruppboendestäder så att personer med IF kan bo kvar i den miljön de är vana och trygg med. Därför ser vi att det är viktigt att kommunen möter behovet.</p>

Fråga

**1.
Vilken kommunal fråga anser ert parti är viktigast för barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning och deras familjer? Hur arbetar ni med frågan?**

Sverigedemokraterna

Har framfört att de inte känner att de är insatta nog mycket för att kunna ge bra svar som de kan leva upp till.

Medborgerlig samling

1)
För MED är utbildning för alla på sin nivå otroligt viktigt. Vi arbetar för att utveckla grundsär så att inga barn och unga ska behöva lämna kommungränsen för att få sin utbildning. Vi kommer att arbeta för att grundsär tillhandahålls i vår kommun i nära samarbete med grundskolan. För MED är det viktigt att ta tillvara pedagogernas kompetenser i våra olika utbildningsformer för att lära av varandra. Familjer som önskar ska kunna få välja grundskola om så önskas, men studera enligt grundsärs läroplan. det är därför viktigt att pedagoger och lärare har adekvat kompetens för uppdraget.

Miljöpartiet

1)
Miljöpartiet tycker att helheten är viktigast, med möjligheter för bra boendeform, bra förutsättningar gällande personal, eventuell sjuk- och hälsovård och bra utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.
Vi tar med frågan till Vård- och omsorgsnämnden.

Fråga	Sverigedemokraterna	Medborgerlig samling	Miljöpartiet
<p>2.</p> <p>Personer med LSS-insatser lever även de idag längre än tidigare. Efter uppnådd pensionsålder har de inte längre rätt till Daglig verksamhet. Detta är ofta den enda sociala kontakt de har utanför sin bostad, med negativa konsekvenser för deras välbefinnande. Kommer ert parti att verka för att kommunen planerar och ordnar för de äldre som vill ha någon daglig aktivitet utanför bostaden?</p> <p>Ja/Nej Kommentar:</p>		<p>2) Ja</p> <p>MED anser att alla äldre ska erbjudas Daglig verksamhet !!!</p>	<p>2) Ja</p> <p>Genom att i Vård- och omsorgsnämnden föreslå att personer med daglig verksamhet får rätt att fortsätta där efter uppnådd pensionsålder.</p> <p>Miljöpartiet har baserat på valresultatet endast en så kallad "ersättare" i Vård- och omsorgsnämnden under nuvarande mandatperiod, och en ersättare får inte lägga förslag i nämnden. Enstaka gånger kan dock en ersättare gå in som ordinarie på ett möte med Vård- och omsorgsnämnden, och då kan förslag läggas.</p>

Fråga	Sverigedemokraterna	Medborgerlig samling	Miljöpartiet
<p>3. Många personer med intellektuellt funktionshinder har insatsen Daglig Verksamhet i många decennier, ofta hela vuxenlivet. Kvantitet och Kvalitet är då viktiga faktorer. Kommer ert parti att verka för att kvaliteten på Daglig Verksamhet i kommunen förbättras (t ex personalkompetens och utbud inom verksamheten) och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>		<p>3) Ja MED kommer att arbeta för att all kommunal verksamhet har hög kompetens och lyssnar på deltagarna och tar reda på var och ens behov för att utforma verksamheten. Viktigt är att daglig verksamhet för personer tom 67 år är meningsfull och att det blir ett ökat samarbete med lokala företagare, idrottsföreningar och kulturföreningar. Fyllda 68 år ska beredas möjlighet att delta i aktiviteter, kultur, idrott mm</p>	<p>3) Ja Personalens kompetens är viktig för kvaliteten på verksamheten. Möjlighet till fortlöpande utbildning inom området och goda arbetsvillkor är väsentligt. Uppmuntra initiativ från personalgruppen för utbud inom området. Miljöpartiet Österåker kommer fortsätta driva på för bra arbetsvillkor och bra personalkompetens.</p>

Fråga	Sverigedemokraterna	Medborgerlig samling	Miljöpartiet
<p>4. Kommer ert parti att verka för att valmöjligheterna (byta verksamhet, testa nytt, nya arbetsuppgifter) för Daglig Verksamhet i kommunen förbättras och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>		<p>4) Ja MED anser att det är självklart att deltagare har möjlighet att byta, testa nytt utifrån förmåga och intresse.</p>	<p>4) Ja Personer inskrivna i daglig verksamhet har idag möjlighet att byta daglig verksamhet, både inom kommunal och privat regi, i mån av plats och att det är en daglig verksamhet som passar personen. Miljöpartiet i Österåker har inga förslag utöver det, men är öppna för förslag som ökar valmöjligheten för byte av daglig verksamhet. Det är viktigt att deltagaren i den dagliga verksamheten har möjlighet att påverka sina egna aktiviteter efter förutsättningar och önskemål.</p>
<p>5. Efter att ha gått ut gymnasiesärskolan har många vuxna med LSS-insatser mycket små eller inga möjligheter att studera vidare. Något som inte är i linje med den målsättning som finns om att alla i Sverige skall ha rätt till livslångt lärande. Kommer ert parti att verka för att fler unga personer med intellektuell funktionsnedsättning kommer att få likvärdig tillgång till studier efter gymnasiesärskolan? Ja/nej Kommentar/hur:</p>		<p>5) Ja MED anser att alla utifrån förmåga och intresse ska ha möjlighet att studera.</p>	<p>5) Ja Ge uppdrag åt utbildningsanordnare som tex folkhögskolor och KomVux att skraddarsy utbildningar för unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning samt att i Vård- och omsorgsnämnden trycka på för att öka dessa möjligheter i Österåkers kommun.</p>

Fråga	Sverigedemokraterna	Medborgerlig samling	Miljöpartiet
<p>6.</p> <p>Personer med en mer omfattande intellektuell funktionsnedsättning kan ha stora svårigheter att hantera en främmande miljö och att kommunicera med sin omgivning. De kan därför ha stort behov av stöd av medföljande personal i samband med sjukhusvistelse. Det finns möjlighet att teckna avtal om medföljande personal när en anhörig inte har möjlighet att följa med till sjukhuset. Det kan även ingå i avtalet att medföljande personal stannar om personen med intellektuell funktionsnedsättning blir inlagd på sjukhusavdelning. Kommer ert parti arbeta för att det upprättas avtal mellan sjukhus och kommunen om stöd av medföljande boendepersonal i samband med sjukhusvistelser?</p> <p>Ja/nej Kommentar:</p>		<p>6) Ja</p> <p>MED anser att det ska finnas möjlighet för medföljande personal att stanna kvar i största möjliga mån, framförallt vad gäller yngre barn och unga.</p>	<p>6) Ja</p> <p>Miljöpartiet är positivt till sådana avtal mellan regionen och kommunen.</p>

Fråga	Sverigedemokraterna	Medborgerlig samling	Miljöpartiet
<p>7. Boende i form av gruppboende är mycket viktig för personer med mer allvarliga former av intellektuell funktionsnedsättning. Kommer ert parti att verka för att det byggs fler gruppboende i Österåker den kommande mandatperioden? Ja/nej Kommentar:</p>		<p>7) Ja MED anser att det ska finnas så många gruppboende som det finns behov av. Ökar behovet ska det finnas tillgängligt. Därför är det viktigt att bygga flexibla boende som kan förvandlas till det behov som finns.</p>	<p>7) Ja Vi är positiva till detta och vill ge förvaltningen uppdrag att bevaka behovet, och om detta behov finns utöka byggandet av gruppboende.</p>

Fråga	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet
<p>1. Vilken kommunal fråga anser ert parti är viktigast för barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning och deras familjer? Hur arbetar ni med frågan?</p>	<p>1) Kön till grundsärskolan är lång vilket tvingar barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning till skolgång utanför kommunen. En utbyggnad av grundsärskolan med fräscha anpassade lokaler bör prioriteras. Inget barn ska tvingas gå i skolan utanför sin hemkommun mot sin vilja.</p>	<p>1) En bra skolgång. Öka lärarbehörigheten i grund- och gymnasiesärskolan.</p>

Fråga	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet
<p>2. Personer med LSS-insatser lever även de idag längre än tidigare. Efter uppnådd pensionsålder har de inte längre rätt till Daglig verksamhet. Detta är ofta den enda sociala kontakt de har utanför sin bostad, med negativa konsekvenser för deras välbefinnande. Kommer ert parti att verka för att kommunen planerar och ordnar för de äldre som vill ha någon daglig aktivitet utanför bostaden? Ja/Nej Kommentar:</p>	<p>2) Ja Vi vill utveckla träffpunkterna för att skapa en meningsfull vardag även under pensionsåldern för att motverka ensamhet genom aktiviteter riktade till målgruppen.</p>	<p>2) Ja</p>

Fråga	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet
<p>3. Många personer med intellektuellt funktionshinder har insatsen Daglig Verksamhet i många decennier, ofta hela vuxenlivet. Kvantitet och Kvalitet är då viktiga faktorer. Kommer ert parti att verka för att kvaliteten på Daglig Verksamhet i kommunen förbättras (t ex personalkompetens och utbud inom verksamheten) och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>	<p>3) Ja Det är av stor vikt att daglig verksamhet håller hög kvalitet samt erbjuder aktiviteter som attraherar och motiverar deltagaren. Verksamheten ska följas upp regelbundet, personalen ska erbjudas fortbildning. Vid anställning ska krav kompetens och erfarenhet finnas.</p>	<p>3) Ja Rätt till heltid för personalen. Det måste vara möjligt att pröva på olika former av daglig verksamhet. Utveckla kompetens och utvecklingsplaner. All daglig verksamhet ska ha genomförandeplaner. Utveckla rutiner för att förebygga missbruk.</p>

Fråga	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet
<p>4.</p> <p>Kommer ert parti att verka för att valmöjligheterna (byta verksamhet, testa nytt, nya arbetsuppgifter) för Daglig Verksamhet i kommunen förbättras och i så fall på vilket sätt? Ja/Nej Kommentar/hur:</p>	<p>4) Ja</p> <p>Individer med intellektuell funktionsnedsättning bör ha samma möjligheter att prova nya verksamheter och utvecklas under sitt arbetsliv. Individen ska utifrån önskemål och behov ges möjlighet att under kortare eller längre perioder prova på andra uppgifter.</p>	<p>4) Ja</p> <p>Det ska vara enkelt att kunna önska och byta verksamhet. Bättre samordning mellan LSS-verksamheter och myndigheter.</p>
<p>5.</p> <p>Efter att ha gått ut gymnasiesärskolan har många vuxna med LSS-insatser mycket små eller inga möjligheter att studera vidare. Något som inte är i linje med den målsättning som finns om att alla i Sverige skall ha rätt till livslångt lärande. Kommer ert parti att verka för att fler unga personer med intellektuell funktionsnedsättning kommer att få likvärdig tillgång till studier efter gymnasiesärskolan? Ja/nej Kommentar/hur:</p>	<p>5) Ja</p> <p>Alla individer ska ges möjlighet att lära hela livet, anpassningar ska ges för att möjliggöra högre utbildning även för denna målgrupp.</p>	<p>5) Ja</p>

Fråga

6.

Personer med en mer omfattande intellektuell funktionsnedsättning kan ha stora svårigheter att hantera en främmande miljö och att kommunicera med sin omgivning. De kan därför ha stort behov av stöd av medföljande personal i samband med sjukhusvistelse. Det finns möjlighet att teckna avtal om medföljande personal när en anhörig inte har möjlighet att följa med till sjukhuset. Det kan även ingå i avtalet att medföljande personal stannar om personen med intellektuell funktionsnedsättning blir inlagd på sjukhusavdelning. Kommer ert parti arbeta för att det upprättas avtal mellan sjukhus och kommunen om stöd av medföljande boendepersonal i samband med sjukhusvistelser?

Ja/nej Kommentar:

Socialdemokraterna

6) Ja

Det är viktigt att trygghet och förutsägbarhet värnas i en miljö som kan upplevas skrämmande och främmande. Att ges möjlighet att ha medföljande personal under sjukhusvistelse skapar just detta. Det är något vi ställer oss positiva till och arbeta för.

Vänsterpartiet

6) Ja

Fråga	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet
<p>7. Boende i form av gruppboende är mycket viktig för personer med mer allvarliga former av intellektuell funktionsnedsättning. Kommer ert parti att verka för att det byggs fler gruppboende i Österåker den kommande mandatperioden? Ja/nej Kommentar:</p>	<p>7) Ja Kommunen behöver säkerställa att antalet gruppboende möter det behov som finns idag och som kommer finnas framöver.</p>	<p>7) Ja</p>